

τερον, τὸ ἀπευθυμένον) πολλὰ. *Βασιλικὸς καιρὸς* (ἐκαστος τῶν τεσσάρων κυρίων ἀνέμων) Κρήτ. *Βασιλικὸς νοῦς* Κρήτ. Νίσυρ. *Βασιλικὸ μγαλὸ Κάσ.* *Βασιλικὸ δάχτυλο* (ὁ ἀντίχειρ) Ὁφ. *Βασιλικὸ σίδερο* ἢ ἀπλῶς *βασιλικὸ* (ὁ σιδηροῦς ἄξων τῆς ἀντέννας τοῦ ἀνεμομύλου) Κύθν. Μύκ. Τήν. κ.ά. *Βασιλικὸ δόντι* (ὁ τραπεζίτης) Σίλατ. *Βασιλιτοή* συτὰ (εἶδος συκῆς παραγούσης τὰ λεγόμενα *βασιλικά σῦκα*) Κύθν. Ὁχτρός *βασιλικὸς* (ὁ ἐχθρικώτατα διακείμενος) Ἡπ. (Πρέβ.) 4) Ἐξαίρετος, λαμπρὸς κοιν.: *Βασιλικά σῦκα* (εἶδος σύκων μεγάλων καὶ εὐγεύστων) κοιν. *Βασιλικὴ μέρα* Λεξ. Βλαστ. *Βασιλικὸς λαιμοδέτης* Θήρ. 5) Μέγας, ισχυρὸς πολλὰ. *Βασιλικὴ φουρτούνα* Κωνπλ. *Βασιλικὴ δύναμι* Βιθυν. 6) Πολὺς κοιν.: Ἡ δουλειὰ αὐτὴ χρειάζεται *βασιλικά* ἔξοδα. 7) Γόνιμος Κρήτ.: *Βασιλικὸ περ' βόλι.* 8) Ἐπίσημος Νάξ.: *Βασιλικὸς ἀγισμὸς* (ὁ καθ' ὃν ἀναγινώσκεται ὅλη ἡ ἀκολουθία). 9) Ἐπικίνδυνος, σοβαρὸς πολλὰ. *Βασιλικὴ ἀρρώστια* (ὡς ἡ φθίσις ἢ ἄλλη τις παραπλησία, οἷον ἡ ἐπιληψία ἐν Ρόδῳ). *Βασιλικὴ ἀνάγη* Κρήτ. Β) Οὐς. 1) Θηλ., βασιλεία, βασιλικὸν ἀξίωμα Πόντ. (Χαλδ.): *Βασιλέα, ἡ βασιλικὴ σ' νὰ ἔν' καλὰ* (ἐκ παραμυθ.) 2) Οὐδ., πλοῖον πολεμικὸν Κάσ. Μύκ.: *Νὰ δῶ μέσα 'να βασιλικὸ νὰ γυρίσω τὸ πολίτεες* (ἐκ παραμυθ.) Μύκ. || Ἄσμ. Ἀρχίνησεν ὁ πόλεμος τέσσαρες πέντε μέρες κ' ἐρρίχναν τὰ βασιλικά ὡσὰ χαλάζι σφαῖρες Κάσ. 3) Οὐδ. πληθ., ἀρχαῖα μνημεῖα Πελοπ. (Νεμ.) 4) Οὐδ. πληθ., δημόσιοι φόροι Βιθυν. Ἡπ. (Ζαγόρ.) Λέσβ. κ.ά. 5) Οὐδ., εἶδος ἀπιδίου Πελοπ. (Κυνουρ.) 6) Θηλ., συκὴ παράγουσα τὰ *βασιλικά σῦκα* Θράκ. (Αἰν.) Ἰμβρ. Κύθν. Τένεδ. 7) Οὐδ. πληθ., εἶδη μυκήτων ἐδωδίων Μακεδ. (Νάουσ.) 8) Ἀρσεν., τὸ κίτρινον λίπος τῆς ὀρνίθος Πελοπ. (Ὀλυμπ.) 9) Θηλ., *βασιλικεῖα*, ἡ τετάρτη μεταμόρφωσις τοῦ μεταξοσκώληκος Βιθυν. 10) Θηλ., *βασιλιτσά*, παιδιὰ τις Κύπρ. 11) Ἀρσεν., τὸ ἀνώτερον σιδηροῦν μέρος τοῦ ἄξονος τοῦ μύλου τὸ ὁποῖον εἰσχωρεῖ διὰ τῆς κάτω μυλόπετρας ἐντὸς τῆς *χελιδόνας* καὶ κινεῖ τὴν ἄνω μυλόπετραν Στερελλ. (Καλοσκοπ.) 12) Οὐδ., εἶδος ἱέρακος Προπ. 13) Ὑπὸ τὰ τρία γένη, τὸ φυτὸν ὠκιμον τὸ *βασιλικὸν* (*ocimum basilicum*) τῆς τάξεως τῶν χειλανθῶν (*labiatae*) κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Παροιμ. Ὁ *βασιλικὸς* κὶ ἂν *μαραθῇ*, τὴ μυρωδιὰ τὴν ἔχει (ἡ φυσικὴ εὐγένεια τοῦ δυσπαραγοῦντος διατηρεῖται). *Γιὰ χάρι τοῦ βασιλικοῦ ποτίζεται κ' ἡ γλάστρα ἐπὶ τοῦ ἐπωφελουμένου ἐξ αἰτίας ἄλλου* κοιν. Συνών. **βασιλικεῖα*.

βασιλικόσπορος ὁ, σύνθηθ. *βασιλ'κόσπουρους* πολλὰ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τῶν οὐς. *βασιλικὸς* καὶ *σπόρος*.

1) Σπόρος τοῦ φυτοῦ *βασιλικοῦ* σύνθηθ. 2) Βασιλικὸν γένος Στερελλ. (Ἀράχ.) Συνών. *βασιλόσπορος*.

βασιλικόσυκο τό, Νάξ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βασιλικὸς* καὶ τοῦ οὐς. *σῦκο*.

Εἶδος σύκου. Συνών. *βασιλικὸ σῦκο* (ἰδ. *βασιλικὸς* Α 4), *βασιλόσυκο*.

βασιλικουνδάκι τό, ἀμαρτ. *βασιλικουνδάτσι* Μεγίστ.

Ὑποκορ. τοῦ ἀμαρτ. οὐς. *βασιλικούδι* διὰ τῆς κατὰλ. -άκι.

Μικρὸν φυτὸν *βασιλικοῦ*.

βασιλικόχορτο τό, Θήρ. Ρόδ.

Ἐκ τῶν οὐς. *βασιλικὸς* καὶ *χόρτο*.

Τὸ φυτὸν ἐλξίνη ἢ Ἰουδαϊκὴ (*parietaria Judaica*) τῆς τάξεως τῶν κνιδωδῶν (*urticaceae*). Συνών. *ἀγριοβασιλικὸς* 1, *ἀνεμογλέντι*, ἔνθα ἄλλα συνών. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Ρόδ. [**]

***βασιλιόγευμα** τό, *βασιλιόδεσμα* Χίος.

Ἐκ συμφύρσεως τῶν οὐς. *βασιλέμα* καὶ *ἡλιόγευμα*.

Ἡ δύσις τοῦ ἡλίου: Ἄσμ.

Πριχοῦ τὸ *βασιλιόδεσμα* στῶνε τῆς νὰ κοιμᾶται.

Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βασιλέμα* 2.

βασιλισκάδι τό, Χίος (Καλημ.) *βασιλίσκας* Χίος.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐς. *βασιλίσκος*.

Βασιλοπούλλι, ὁ ἰδ.

βασιλίτσα ἡ, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ὄν. *Βασιλεις* καὶ τῆς κατὰλ. -ίτσα.

1) *Βασιλόπιττα*, ὁ ἰδ. 2) Τὸ φυτὸν σκίλλα ἢ παράλιος (*scilla maritima*). Συνών. *ἀγριβασιλίτσα* 2, *ἀγριόσκίλλα* 2, *σκίλλοκρομμύδα*.

βασιλογιὸς ὁ, Θράκ. *βασ'λογιὸς* Θεσσ.

Ἐκ τῶν οὐς. *βασιλεῖας* καὶ *γιός*.

Υἱὸς οἶονε βασιλέως, νέος εὐγενῆς, λαμπρὸς ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Βασιλοκόρ' τ' ἀλώνιζε με τὴ χρυσὴ δονάνα,

βασιλογιὸς τὸ λίχνιζε με τὸ χρυσὸ λιχνίδι

Θράκ.

βασιλογραμμένος ἐπίθ. Ἰων. (Σμύρν.) Κάρπ. Κάσ. Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ οὐς. *βασιλεῖας* καὶ τοῦ γραμμένος μετοχ. τοῦ ρ. *γράφω*.

Ὁ οἶονε ὑπὸ βασιλέως καταγεγραμμένος, ἐπιφανῆς, ἐνδοξὸς ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἐσ' εἰς ἀπὸ τοῖς τρεῖς γενεῖς τοῖς *βασιλογραμμένους*, ὁποῦ τοῖς ἔσει *βασιλεῖας* 'ς τὸν κώντικα γραμμένες

(βαυκάλ.) Μεγίστ.

Νὰ τραγουδῶ τοῦ γιόκα μου, τὰ παίγνια του νὰ λέγω,

ποῦ 'ναι ποῦ τὲς ἐφτὰ γενεῖς τὲς βασιλογραμμένες,

ἀποῦ τὲς ἔχ' ὁ ἔρωτας μέσ' 'ς τὸ χαρτί γραμμένες

(βαυκάλ.) Κάσ.

βασιλογυνναῖκα ἡ, Κεφαλλ.

Ἐκ τῶν οὐς. *βασιλεῖας* καὶ *γυνναῖκα*.

Γυνὴ μεγαλοπρεπὴς εἰς τὴν ἐμφάνισιν κυρίως καὶ μεταφορικῶς.

βασιλοδαγκαμένος ἐπίθ. Θράκ. (Σηλυβρ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. *βασιλεῖας* καὶ τοῦ *δαγκαμένος* μετοχ. τοῦ ρ. *δαγκάνω*.

Ὁ ἐρωτικῶς δαγκωμένος ὑπὸ βασιλέως: *Τσιμπημένη, φιλημένη καὶ βασιλοδαγκαμένη* (ἐκ παραμυθ.)

βασιλοθυγατέρα ἡ, Ἡπ. *βασ'λουθυγατέρα* Μακεδ.

Ἐκ τῶν οὐς. *βασιλεῖας* καὶ *θυγατέρα*.

Θυγάτηρ οἶονε βασιλέως, κόρη εὐγενῆς καὶ μεγαλοπρεπὴς ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Σὲ κλαί' ἡ κυρὰ βασιλίσσα, βασιλοθυγατέρα

Ἡπ.

βασιλοκέρι τό, Κρήτ. Νάξ. Πάρ. *βασιλοισέρι* Νάξ.

(Δαμαρ.) *ἄσιλόκερο* Κάρπ.

Ἐκ τῶν οὐς. *βασιλεῖας* καὶ *κερί*.

Βασιλικοκέρι, ὁ ἰδ.

βασιλοκεριασμένη ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. **βασιλοκεριάζω*.

Ἡ δευτέρα βασίλισσα ἑσμοῦ μελισσῶν ἀναδεικνυομένη ἔνεκα τῆς συλλεγείσης πολλῆς τροφῆς.

βασιλοκόρη ἡ, Χίος κ.ά. *βασιλοκόρ* Ἑρῆκ. *βασιλουκόρ* Ἰμβρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ *κόρη*.

Κόρη βασιλέως ἐνθ' ἄν.: *Οἱ γονεῖς τῆς τὴν ἔθρεφαν καὶ ὡς βασιλοκόρη ποῦ ἦτον καὶ ὡς μονοκόρη καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλη* (ἐκ παραμυθ.) Χίος || Ἄσμ.

Βασιλοκόρ τ' ἀλώνιζε μὲ τὴ χρυσὴ δουκάννα Ἑρῆκ. Συνών. *βασιλοκόριτσο*, *βασιλοπούλλα*, *βασιλοπούλλισσα*.

βασιλοκόριτσο τό, Πόντ. (Ἄμισ.) κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ *κορίτσι*.

Βασιλοκόρη, ὁ ἰδ.

βασιλόκοιτα ἡ, Πελοπ. (Ἀρκαδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ὄν. *Βασίλεις* καὶ τοῦ οὐσ. *κόιτα*.

Ὄρνιθα καλῶς τρεφομένη καὶ σφαζομένη τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Βασιλείου μαγειρεύεται παραγεμιστή, παρεμβάλλεται δὲ εἰς αὐτὴν καὶ ἀργυροῦν νόμισμα.

βασιλοκουλούρα ἡ, πολλαχ. *βασ'λουκ'λούρα* πολλαχ. βορ. ἰδιώμ. *βασιοκουλιούρα* Τσακων.

Ἐκ τοῦ ὄν. *Βασίλεις* καὶ τοῦ οὐσ. *κουλούρα*.

Βασιλόπιττα, ὁ ἰδ.

βασιλομανίταρο τό, ἀμάρτ. *βασιλομανίταρον* Ἡπ. (Ζαγόρ.) *βασ'λουμάν'ταρον* Μακεδ. (Σισάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ *μανιτάρι*.

Ἀριστος ἐδώδιμος μύκης.

βασιλομονάστηρον τό, Κύπρ. *βασιλομονάστηρο* Ἡπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ *μοναστήρι*.

Βασιλικὸν μοναστήριον, μονὴ ἰδρυθεῖσα ὑπὸ βασιλέως.

βασιλόξυγγο τό, Πελοπ. (Βαμβακ.) Ρόδ. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ *ξύγγι*.

1) Τὸ ἐπὶ τῶν ψοῶν τοῦ χοίρου λίπος Πελοπ. (Βαμβακ.) κ.ά. 2) Τὸ πάχος ποῦ καλύπτει τὸ ἥπαρ Ρόδ. κ.ά. Συνών. *ἀποσυρτός Β 2 γ*, *μαντήλι*.

βασιλοπαίδι τό, πολλαχ. *βασιλοπαῖδ'* Προπ. (Πάνορμ.) *βασιλουπαῖδ'* Μακεδ. *βασ'λουπαῖδ'* Λέσβ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. *βασιλόπαιδο* πολλαχ. καὶ Πόντ. (Ὁφ. Σούρμ.) *βασιλόπαιδο* Μύκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ *παιδί*.

Βασιλόπουλλο, ὁ ἰδ.

βασιλόπαπια ἡ, Ἡπ. (Ἀμπρακ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ *πάπια*.

Υδροβίον τι πτηνόν.

βασιλοπενταριὰ ἡ, Πελοπ. (Λακων.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ *πενταριὰ*.

Ἰχθὺς μικρὸς ἐρυθροπράσινος (ἐκ τῆς ὁμοιότητος τοῦ χρώματος πρὸς τὴν ποικιλόχρωμον ζώνην *πενταριὰ*).

***βασιλόπικο** τό, *βασιλόπ'κον* Μακεδ.

Υποκορ. τοῦ οὐσ. *βασιλεῖας* διὰ τῆς καταλ. -όπικο.

Βασιλόπουλλο, ὁ ἰδ.

βασιλόπιττα ἡ, κοιν. καὶ Καπ. (Σίλατ.) *βασ'λόπ'ττα* βορ. ἰδιώμ. *βασιλειόπιττα* Ἰων. (Σμύρν.)—Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ὄν. *Βασίλεις* καὶ τοῦ οὐσ. *πίττα*.

Ὁ κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Βασιλείου παρασκευαζόμενος ἄρτος εἰς τὸν ὁποῖον ἐντίθεται κατ' ἔθος καὶ νόμισμα: *Κόβω τὴ βασιλόπιττα*. Συνών. *ἄγι-Βασίλεις 3*,

ἀγιβασιλίτσα 1, *ἀγιβασιλόπιττα*, *βασιλίτσα 1*, *βασιλοκουλούρα*, *βασιλόπουλλα*, *βασιλόψωμο*.

βασιλοπόταμον τό, Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ *ποτάμι*.

Βασιλικὸς ποταμός: Ἄσμ.

Τρέχουν βασιλοπόταμα καὶ ἐν δροσισμένη (ἐνν. ἡ παράδεισος). Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κύπρ.

βασιλοπούλλα ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ.) *βασιλοπούλ-λα* Ἰκαρ. *βασ'λοπούλλα* Ἡπ. Ἑρῆκ. κ.ά. *βασ'λουπούλλα* βορ. ἰδιώμ. *βασιλοπ-πούλλα* Χίος (Ὁλυμπ.) *βασιοπούα* Τσακων. *βασιλοπούλλα* Κρήτ. *βασιλοπούλ-λα* Κάλυμν. Κάρπ. Κύθηρ. Μύκ. Νίσυρ. Σύμ. κ.ά. *βασιλοπ'λλὰ* Πάρ. (Λεῦκ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ τῆς καταλ. -πούλλα.

1) Κόρη βασιλέως κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ.) Τσακων. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βασιλοκόρη*. Ἡ λ. καὶ ὡς κύριον ὄν. Ἑρῆκ. ὡς τοπων. Ἀττικ. β) Εὐφημητικῶς, ἡ κόπρος τοῦ ἀνθρώπου Κρήτ. 2) Τὸ πτηνὸν ἀκανθυλλίς Πελοπ. (Μεσσ.)

βασιλόπουλλα ἡ, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ὄν. *Βασίλεις* καὶ τῆς καταλ. -πούλλα.

Βασιλόπιττα, ὁ ἰδ.

βασιλοπούλλι τό, πολλαχ. καὶ Πόντ. *βασ'λουπούλλ'* πολλαχ. βορ. ἰδιώμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ *πουλλί*.

1) Τὸ πτηνὸν ἀλκυὼν ἡ κοινὴ (*alcedo ispida*) τῆς οἰκογενείας τῶν ἀλκυωνιδῶν (*alcyonidae*) τῆς τάξεως τῶν κεκρακτῶν (*clamatōres*), ἡ τῶν ἀρχαίων ἀλκυὼν πολλαχ. (Ἰδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λαογρ. 9 (1926) 447). Συνών. *βασιλάκι*, *βασιλάκινο*, *βασιλάκις*, *βασιλάκος*, *βασίλει*, *βασιλίσκιδι*, *γαλοπούλλι*, *θαλασσοπούλλι*, *θαλασσοχαρᾶχτιδα*, *σαρδελλοφάγος*, *τσιμπολόγος*, *ψαροπούλλι*, *ψαροφάγος*. 2) *Βασιλόπουλλο*, ὁ ἰδ., Πόντ. [**]

βασιλοπούλλισσα ἡ, ἀγν. τόπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βασιλοπούλλα* καὶ τῆς καταλ. -ισσα.

Βασιλοπούλλα 1, ὁ ἰδ.

βασιλόπουλλο τό, *βασιλόπουλλον* Πόντ. *βασιλόπουλλον* Λυκ. (Λιβύσσ.) *βασιλόπουλλο* κοιν. *βασ'λόπ'λλο* Μύκ. κ.ά. *βασιλόπ'λλον* Λέσβ. κ.ά. *βασ'λόπ'λλον* βορ. ἰδιώμ. *βασιόπουλλε* Τσακων. *βασιλόπουλο* Ἀστυπ. *βασιλόπουλλο* Θήρ. Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Τήν. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -πουλλο.

Τέκνον βασιλέως ἐνθ' ἄν. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Βασιλόπουλλο* Κρήτ. *Βασιλόπουλλο* Κρήτ. Συνών. **βασιλέλλι* (1), *βασιλοπαίδι*, **βασιλόπικο*, *βασιλοπούλλι 2*, *βασιλόπουλλος*, *βασιλούδι*.

βασιλόπουλλος ὁ, Κρήτ. Πελοπ. (Μεσσ.) *βασιλόπουλλος* Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ τῆς καταλ. -πουλλος.

Βασιλόπουλλο, ὁ ἰδ.

βασιλορρωδάκινο τό, Νάξ. (Μέλαν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ *ρωδάκινο*.

Εἶδος ρωδακίνου εὐγεύστου.

βασιλόρτυκο τό, Ζάκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βασιλεῖας* καὶ *οῖρτύκι*.

Πτηνὸν μακρόκνημον, μεγαλύτερον τῆς ὀρτυγος τὸ ἐπὶ κεφαλῇ τῶν μεταναστευτικῶν ὀρτύγων, βασιλεὺς ὁ

